

Integrace dramatické výchovy a výchovy ke zdraví:

Téma: ZOUBKY

Ročník: 1.

Vzdělávací oblast: člověk a zdraví – výchova ke zdraví

Průřezová témata: osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Kompetence:

k učení – uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků

k řešení problémů – vnímá problémové situace, naplňuje a promyslí způsob řešení problému, ...

komunikativní – formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu vyjadřuje se výstižně, souvisle, kultivovaně

sociální a personální – účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

- VVC:** - žák vysvětlí důležitost péče o chrup
- žák rozvíjí základní ekologické návyky
 - žák formuluje své názory
 - žák rozvíjí komunikaci a slovní zásobu
 - žák cvičí koordinaci, motoriku a psychomotorické dovednosti
 - žák rozvíjí smysl pro rytmus
 - žák rozvíjí svou fantazii a zkouší improvizovat
 - žák vstupuje do role oponenta
 - žák akceptuje jemu určenou roli při práci ve skupině, spolupracuje a podílí se na práci s ostatními členy skupiny
 -

Místo realizace: třída s kobercem, malá tělocvična s gymnastickým kobercem

Časová dotace: 90 min.

Pomůcky: text Barborka a cucavé bonbony, rekvizita zubního kartáčku, pěnové míčky, koš, kartónová pusa s plastovým pytle, pet-láhve, pytlík, 1-2 míče

NÁMĚT NA STRUKTUTOVÁNÉ DRAMA

Pohádka : **BARBORKA A CUCAVÉ BOMBÓNY**

Autor: **Miloš Macourek** (z knihy **Jakub a dvě stě dědečků**)

Děj:

Byla jedna holčička, jmenovala se Barborka, a ta měla v puse plno maličkých bílých zoubků, jeden hezčí než druhý.

Ráno si je čistila červeným kartáčkem a říkala jim, počkejte, uvidíte, jaké dobroty vám dám dneska ke skousání.

Jenom žádné vánočky nebo rohlíky namáčené do kávy, říkaly zoubky a Barborka se smála, co vás to napadám to já přece nejím, to má ráda moje babička.

A dávala zoubkům na kousání chleba s máslem a telecí maso a maličké bílé zoubky kousaly a kousaly a to je velice bavilo, protože zuby jsou opravdu ke kousání.

S večer, než šla Barborka spát, zase je čistila červeným kartáčkem a ptala se, jak se jim to dnes líbilo.

To víš, že se nám to líbilo, říkaly zoubky Barborce, chléb měl tak pěkně vypečenou kůrku a to nás baví, protože můžeme pořádně kousat a vůbec se nenudíme.

Tak vidíte, říkala jim Barborka a pak se na ně do zrcadla usmála a zoubky se usmály na ni a všichni šli spát.

Ale jednou přišla na návštěvu teta Cecílie a přinesla Barborce veliký sáček, plný cucavých bonbónů.

A Barborka řekla, děkuji, tetičko Cecilko, udělala jsi mi velikánskou radost.

Ale zoubky neměly vůbec žádnou radost, když se v puse objevil cucavý bonbón od tetičky Cecílie, zoubky si říkaly, co s tím, to není nic ke kousání, co budeme dělat, abychom se nenudily?

Ta tak si řekly, že si budou na něco hrát, třeba na schovávanou.

Nejdřív se ale musíme rozpočítat, řekl jeden malý zoubek, a ostatní přikývly, správně, nejdřív se rozpočítáme.

Tak se nejdřív rozpočítaly, a jak to při rozpočítávání bává, jeden z nich vypadl.

Jeden z vás chybí, řekla večer Barborka, když si čistila zuby červeným kartáčkem, jeden z vás mi vypadl.

Co by to mělo znamenat, řekly zoubky, cucala jsi celý den bonbóny, neměly jsme co dělat, tak jsme si hrály na schovávanou, a protože se přitom musí rozpočítávat, tak jsme se rozpočítávaly a jeden vypadl.

Příště nic takového nedělejte, řekla Barborka, ale zoubky nebyly jen tak potichu a jeden, který byl až docela vzadu, Barborce řekl:

Dobrá, Barborko, ale ty přestaň jíst cucavé bonbóny, jinak se zase budeme nudit.

Co je tohle za hubatou řeč, řekla Barborka a velice se zamračila, cucavé bonbóny mi chutnají, přinesla mi je tetička Cecilka a mam jich plný sáček. Budu je jíst tak dlouho, dokud je nesním.

A opravdu jedla jeden za druhým a zoubky se nudily, a tak si zase hrály na schovávanou a zase hrály na schovávanou a zase se rozpočítávaly, a jak se rozpočítávaly, vždycky některý vypadl, a než Barborka se snědla celý sáček cucavých bonbónů, všechny zuby byly pryč,

jeden se stal zubem v klíči, jiný zubem v hřebenu, jenom vpředu zbyl jeden malý bílý zoubek a ten se na Barborku smutně díval.

A Barborka se na něho také smutně dívala a řekla mu:

Ty už mi nevypadneš, víd'?

Asi ne, řekl zoubek, nemám se s kým rozpočítávat. To je dobře, řekla Barborka, už nemám žádný cucavý bonbón, teď ž budu jíst zase chléb s máslem a telecí maso a taky syrové kedlubny.

Ty jsi ale hloupá, Barborku, řekl zoubek, cožpak si myslíš, že na to stačím, to by nás muselo být víc. Teď budeš muset jíst jenom vánočky a rohlíky a namáčené v kávě.

A Barborka si myslela, to je tedy pěkná věc, to já přece nemám vůbec ráda. Ale nedalo se nic dělat.

A tak Barborka sedávala s babičkou a jedla vánočku a rohlíky namáčené v kávě, a když přišla jednou na návštěvu tetička Cecílie, zůstala stát ve dveřích jako sloup a řekla , to jsem blázen, kde se tady vzaly dvě babičky?

Strukturované drama:

Námět: **BARBORKA A CUCAVÉ BONBÓNY**

Téma: zdraví- **zubní hygiena, zubní prevence**

1. ČERVENÝ KARTÁČEK-zástupná rekvizita

- dětem ukážu červený kartáček a otázkami je přiměji k vystavění osobnosti- technika ROLE NA ZDI- napíšeme jaká je, jak vypadá, jak si ji představují, jestli má sourozence atd. Děti neustále podněcuji k tomu, aby se o dívku zajímaly. Prozradím jim její jméno- Barborka
- tento kartáček jim bude povídat příběh o Barborce

UKÁZKA Z TEXTU

- Byla jedna holčička, jmenovala se Barborka a ta měla v puse plno maličkých bílých zoubků, jeden hezčí než druhý.
Ráno si je čistila červeným kartáčkem a říkala jim, počkejte, uvidíte, jaké dobroty vám dám dneska ke skousání.

2. OTÁZKY NA ZOUBKY

- z dětí se stanou pomocí čarovného červeného kartáčku zoubky, každý si řekne, jaký zoubek je a kde má v puse místečko.(může být i model chrupu- zvykat si na pomůcky)
- poté vedu s dětmi rozhovor o tom, co mají jako zoubky rády, co jim škodí, co naopak jim prospívá.(např. Mohou si to kreslit na velký arch papíru-rozděleně čarou a přitom si to říkat, ať mají vše názorně před sebou)

UKÁZKA Z TEXTU

- a co měly rády zoubky v našem příběhu(doplnění a dokreslení obrázků)

- Jenom žádné vánočky nebo rohlíky namáčené do kávy, říkaly zoubky a Barborka se smála, co vás to napadám to já přece nejím, to má ráda moje babička.
A dávala zoubkům na kousání chleba s máslem a telecí maso a maličké bílé zoubky kousaly a kousaly a to je velice bavilo, protože zuby jsou opravdu ke kousání

KOUSÁNÍ ZOUBKŮ- hra s pravidly

- Zoubky pracují spolu jako tým a na konci spočítají kolik se jim toho podařilo nasbírat
- po místnosti budou rozházeny pet-láhve- které představují kůrky od chleba, kedlubny, telecí maso. V místnosti je plastový pytel, který začíná velkou usměvavou pusou z kartonu. Je na stojanu.
- Úkolem dětí je naházet co nejvíce drobečků chleba do usměvavé pusinky, ale jako zoubky ty drobečky musí pěkně pokousat- tedy podupat, a takto zanést do pusinky. Zoubky tedy mají neustále nějakou práci.

MASÁŽ ZOUBKŮ- učitel v roli

- děti si sednou do dvou řad a jedny představují unavené zoubky a druhé červený kartáček. Červený kartáček- učitel radí dětem, jak mají zoubky masírovat, aby je krásně vyčistily a aby si mohly odpočinout. Po chvíli se děti vystřídají a řady se obrátí.
- Dbát, aby děti nebyly agresivní a přesný návod kartáčku- motivace- urovnat si všechny své štětiny(prstíky) a začít...

UKÁZKA Z TEXTU

- Tak vidíte, říkala jim Barborka a pak se na ně do zrcadla usmála a zoubky se usmály na ni a všichni šli spát.
- Pojdme si to zkusit

ÚSMĚVY-pantomima

- děti se rozdělí na dvě skupiny a vytvoří dvojice
- jen z dvojice bude představovat zrcadlo a druhý Barborku. Barborka se usmívá do zrcadla a dělá různé pózy a pohyby a zrcadlo vše kopíruje podle Barbory
- po chvíli se vymění

CO TO JE?

- Ukážu dětem sáček a řeknu, že je od tety Cecilky, která k Barborce přijela na návštěvu.
- Oni musí pomocí různých otázek typu ano-ne uhádnout od čeho nebo k čemu pytlík je.

UKÁZKA Z TEXTU

- Ale zoubky neměly vůbec žádnou radost, když se v puse objevil cucavý bonbón od tetičky Cecilie, zoubky si říkaly, co s tím, to není nic ke kousání, co budeme dělat, abychom se nenudily?
- Vůbec bonbóny v puse nechtěly

JÁ HO NECHCI

- děti zase jako zoubky vytvoří kruh a já někomu z nich hodím jeden cucavý bonbón (míček). Jejich úkolem je hodit ho nějakému jinému zoubku s nějakým výrokem Př: ten mi nechutná, co mi to Barborka dělá, já ho nechci...
- do kruhu vhodím ještě jeden míč podle počtu dětí

UKÁZKA Z TEXTU

- Ta tak si řekly, že si budou na něco hrát, třeba na schovávanou. Nejdřív se ale musíme rozpočítat, řekl jeden malý zoubek, a ostatní přikývly, správně, nejdřív se rozpočítáme. Tak se nejdřív rozpočítaly, a jak to při rozpočítávání bývá, jeden z nich vypadl.

ROZPOČÍTADLO

- Nejprve se děti zeptám, jaká znají rozpočítadla a řekneme si je
- Potom je naučím zoubkovské rozpočítadlo:
První, druhý, třetí,
který zoubek letí?
Půjdeš ty a nebo ty,
můžou za to dobroty!
Barborka ta ještě zkusí,
tenhle zoubek půjde z pusy...
- vyzkoušíme si to v praxi

UKÁZKA Z TEXTU

- Když si Barborka čistila se mnou-(červeným kartáčkem) večer zoubky, opravdu jeden zoubek byl pryč
- Barborka se na zoubky rozzlobila, proč prý jí to dělají, co to má znamenat?

HÁDKA ZOUBKŮ A BARBORKY- učitel v roli

- děti představují zoubky a učitel nazlobenou a ufňukanou Barborku (má nějakou zástupnou rekvizitu, aby to děti uměly odlišit)
- sedí v kruhu a začnou diskutovat proč nejíst cukroví a učitel v roli Barborky říká proč ano- učitel může být buď v roli bezmocného nebo oponenta
- Každý zoubek řekne proč mu to vadí i z jeho pozice, kterou si na začátku určil.

UKÁZKA Z TEXTU

- jak na to reagovaly zoubky v našem příběhu?

- Co by to mělo znamenat, řekly zoubky, cucala jsi celý den bonbóny, neměly jsme co dělat, tak jsme si hrály na schovávanou, a protože se přitom musí rozpočítávat, tak jsme se rozpočítávaly a jeden vypadl.
- Příště nic takového nedělejte, řekla Barborka, ale zoubky nebyly jen tak potichu a jeden, který byl až docela vzadu, Barborce řekl: Dobrá, Barborko, ale ty přestaň jíst cucavé bonbóny, jinak se zase budeme nudit.
- Co je tohle za hubatou řeč, řekla Barborka a velice se zamračila, cucavé bonbóny mi chutnají, přinesla mi je tetička Cecilka a mam jich plný sáček. Budu je jíst tak dlouho, dokud je nesním.
- A tak jedna a jedna až byl sáček prázdný a co dělaly zoubky?

HRA NA ROZPOČITANOU

- rozpočítaly se, kdo vypadne, ten pomáhá kartáčku dál rozpočítávat.
- Nakonec zbyl jen jeden zoubek v pusince

UKÁZKA Z TEXTU

- A opravdu jedla jeden za druhým a zoubky se nudily, a tak si zase hrály na schovávanou a zase hrály na schovávanou a zase se rozpočítávaly, a jak se rozpočítávaly, vždycky některý vypadl, a než Barborka se snědla celý sáček cucavých bonbónů, všechny zuby byly pryč, jeden se stal zubem v klíči, jiný zubem v hřebenu, jenom vpředu zbyl jeden malý bílý zoubek a ten se na Barborku smutně díval.
- A Barborka se na něho také smutně dívala a řekla mu:
Ty už mi nevypadneš, vid'?
- Asi ne, řekl zoubek, nemám se s kým rozpočítávat. To je dobře, řekla Barborka, už nemám žádný cucavý bonbón, teď ž budu jíst zase chléb s máslem a telecí maso a taky syrové kedlubny.
- Ty jsi ale hloupá, Barborku, řekl zoubek, cožpak si myslíš, že na to stačím, to by nás muselo být víc. Teď budeš muset jíst jenom vánočky a rohlíky a namáčené v kávě.
- A Barborka si myslela, to je tedy pěkná věc, to já přece nemám vůbec ráda. Ale nedalo se nic dělat.
- A tak Barborka sedávala s babičkou a jedla vánočku a rohlíky namáčené v kávě

HRA NA CHYTAČE KOUSKŮ VÁNOČEK

- každý zoubek hraje sám za sebe
- ve třídě jsou rozházeny měkké míčky a houbičky, které představují vánočkové drobký. Uprostřed místnosti je velký koš, který je hrnek s kávou. Děti musí naházet co nejvíce drobečku do koše, ale skákejí přitom snožmo - ztížení a uvědomění si, že to není tak lehké i když nemusí nic mačkat
- spočítají si úlovky a porovnávají, co bylo lepší. Viz. Hra n kousání zoubků

ZÁVĚR A REFLEXE

- takto špatně nám to s Barborkou dopadlo, děti. Mě by zajímalo, co si Barborka teď asi myslí.

- VNITŘNÍ HLASY: učitel si sedne na koberec zase jako Barborka - má nějakou zástupnou rekvizitu, aby to děti uměly odlišit. Ostatní děti přistupují k Barborce, chytne ji za rameno a řeknou, co si asi myslí. Př: Já jsem měla poslechnout ty moje zoubky...
- Takže Barborka opravdu lituje, že zoubky neposlechla, ale my je děti určitě poslechneme! A co nám vlastně ty zoubky poradily?
- OPAKOVÁNÍ A ZDŮRAZNĚNÍ ZÁKLADNÍCH HYG. NÁVYKŮ
- Učitel- kartáček- jsem rád, že jste mě, děti, tak poslouchaly a chtěl bych vás ještě něco na závěr naučit. Byl bych moc rád, kdybyste dělaly radost svým zoubkům a takovým kartáčkům jako jsem já, a proto vás naučím správně i zoubky čistit a ošetřovat.

Vypracovaly: Klára Jakobová
Hana Hloucalová
Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
Rok: 2007/2008
Skupina: C